

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. Р.М. Пустоловський

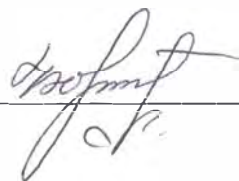
« »

2021 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
014.022 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА (НІМЕЦЬКА))»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста,
бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою філологічного факультету
Протокол № 2 від 23 лютого 2021 р.

Голова вченої ради
філологічного факультету проф. Г.І. Ніколайчук

Схвалено навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 2 від 27 січня 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
філологічного факультету доц. С.М. Нестерук

Голова фахової атестаційної комісії проф. Г.І. Ніколайчук

Розробники: проф. Л.А. Середюк
доц. Т.В. Терещенко

Програма фахового випробування зі спеціальності 014.022 «Середня освіта (мова і література (німецька))» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра / Л. А. Середюк, Т. В. Терещенко, – Рівне : РДГУ, 2021. – с.

Розробники: **Середюк Л.А.**, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики німецької та французької мов РДГУ
Терещенко Т.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології РДГУ

Рецензенти: **Завальнюк А.Р.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології МЕНУ ім. С. Дем'янука
Гронь Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов

Програма фахового випробування з німецької мови і літератури для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра визначає вимоги до рівня підготовки вступників, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованих літературних джерел, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри практики німецької та французької мов (протокол № 12 від 17 грудня 2020 р.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
1. Читання	5
2. Усне повідомлення по темі	5
3. Використання мови (Лексико-граматичний матеріал)	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	6
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	8

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування складається з теоретичних та практичних навичок володіння німецькою мовою (знання загальної лексики, граматичних структур), що відповідають змісту підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньою програмою зі спеціальності 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)» і передбачає комплексну оцінку знань, умінь і навичок оволодіння мовою як засобом спілкування, здобуття та обміну інформацією, необхідною для успішної діяльності майбутнього спеціаліста.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого у Німеччині, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Програма складається з пояснювальної записки, в якій розкриваються мета вступного випробування, вимоги до рівня підготовленості вступника, порядок проведення вступного випробування, порядок оцінювання відповідей вступників; зміст тем та питань вступного випробування; критерії оцінювання відповідей вступників; надається список рекомендованої літератури та електронного ресурсу; зазначаються норми часу, відведені для проходження вступного випробування.

Пропонована програма створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень А2) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Мета фахового випробування полягає в перевірці фахових знань та умінь вступників в межах освітньо-професійної програми бакалавра, необхідних для успішної практичної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти. Сформуванню компетентного фахівця, стимулюванню становлення практичної компетенції в галузі іноземних мов шляхом самоосвіти, розвивати у вступників навички комунікативного мовлення, залучення до читання літератури за професійним спрямуванням, що сприятиме розвитку мовленнєвої діяльності у професійному спілкуванні.

Вимоги до підготовленості вступника:

Вступник повинен знати:

- граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- правила синтаксису, що дають можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- основний граматичний матеріал
- основний лексико-граматичний

мінімум Вступник повинен уміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в

- повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо); виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою; сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
 - розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;
 - розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.
 - виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події, тощо;
 - розрізняти фактографічну інформацію і враження;
 - надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною, літературною мовою;
 - сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
 - ідентифікувати та вибирати формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі виконання тесту.
 - розповідати про себе, перебіг подій, описати людину, предмет;
 - надати детальний опис та порівняння людей, предметів, подій;
 - надати особисті повідомлення в короткій розповіді;
 - висловити свою точку зору на перебіг певних подій чи явищ, та аргументувати її.

Вступне випробування дає змогу встановити рівень готовності вступника до роботи в різних напрямках професійної діяльності: вчителя німецької мови закладів загальної середньої освіти, дошкільних установ і установ професійної освіти.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Читання

Мета – виявити рівень сформованості вмінь вступників читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображують реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл, самостійно, у визначений проміжок часу знаходити та аналізувати необхідну інформацію, робити висновки з прочитаного, виділяти головну думку/ідею, диференціювати основні факти і другорядну інформацію, аналізувати і зіставляти інформацію, розуміти логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступники повинні вміти читати про себе (без словника) з метою ознайомлення з основним змістом тексту, побудованому на засвоєному мовному матеріалі. Тексти можуть містити до 6% невідомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також до 5% нових слів, які не перешкоджають розумінню тексту в цілому. Швидкість читання має бути не менше 700 друкованих знаків за хвилину.

З метою одержання загального уявлення про зміст вступники повинні вміти читати про себе оригінальні тексти із науково-популярної літератури. Тексти можуть містити до 10% невідомих слів, а швидкість читання – не менше 2000 друкованих знаків за одну академічну годину.

Добір текстів для читання має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями текстів є їх автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересам сучасної молоді.

2. Усне повідомлення по темі.

Метою усного мовлення є визначення рівня сформованості у вступників умінь та навичок висловлювати свої думки, розв'язувати завдання комунікативного характеру в ситуаціях повсякденного життя; визначення рівня сформованості навичок і вмінь мовлення за допомогою зв'язного висловлювання, зміст і форма якого визначаються ситуацією, котру необхідно розв'язати засобами англійської мови.

Від вступників очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої ситуації. Їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити певні висновки.

ТЕМАТИКА УСНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ПО ТЕМІ

БЛОК №1. ПРО СЕБЕ

1. Про себе і свою сім'ю. Моя квартира. Мій робочий день. Мій день відпочинку. Моя школа. Моя майбутня професія.

БЛОК №2. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ. ДОЗВІЛЛЯ

1. Канікули, відпустка. Пори року, клімат, погода. Спорт. Моя улюблена книга/письменник. Моя улюблена телепередача/фільм. Газети та журнали, які я читаю. Новини дня.

БЛОК №3. УКРАЇНА.

1. Біла карти України. Державний устрій України. Пам'ятні дати з історії України. Київ - столиця України. Відомі діячі України. Звичаї і традиції. Визначні свята України.

БЛОК №4. КРАЇНА, МОВУ ЯКОЇ Я ВИВЧАЮ

1. Країна, мову якої я вивчаю. Столиця країни, мову якої я вивчаю. Іноземні мови в сучасному суспільстві. Видатні люди країни, мову якої я вивчаю.

3. Використання мови (Лексико-граматичний тест).

Метою лексико-граматичного тесту є визначення рівня володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість вступникам вільно спілкуватись, та оцінка знань вступника з основних розділів граматики і сполучуваності слів англійської мови та запасу активної лексики, достатньої для виконання тестових завдань.

Вступнику пропонується виконати 10 завдань, які б дали змогу оцінити рівень володіння мовою.

Для виконання тесту вступник **повинен володіти такими знаннями** :

Лексичний матеріал: 2500 лексичних одиниць, які містять 2000 одиниць продуктивної лексики. Лексичний мінімум вступника відповідає тематиці ситуативного спілкування, передбаченого Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).

Грамматичний матеріал

Синтаксис. Вживання простого (поширеного, непоширеного) речення з дієслівним, іменним, і складеним присудком. Вживання безособових речень типу es regnet, es scheint
Морфологія.

- **Іменник.** Вживання іменників у множині, утворення присвійного відмінку.
- **Артикль.** Основні випадки вживання неозначеного та означеного артиклів.
- **Прикметник.** Вживання прикметників у вищому та найвищому ступенях порівняння, утворених за допомогою суфіксів і допоміжних слів.
- **Прислівник.** Вживання прислівників у вищому і найвищому ступенях порівняння за допомогою суфіксів та допоміжних слів.
- **Займенник.** особові, присвійні, вказівні, неозначені, неозначено – особові.
- **Дієслово:**
 - Präsens, Perfekt, Futurum, Präteritum. Відмінювання різних типів дієслів (модальних, сильних, слабких, неправильних та ін.) в Präsens, Präteritum; еквіваленти модальних дієслів: haben/sein + zu + Infinitiv. Вживання Konjunktiv для вираження нереального бажання(умови). Використання дієслівних форм у Futurum, Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ВСТУПНИКІВ

Загальні критерії оцінювання

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Відповіді вступника на теоретичні питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про сутність психолого-педагогічних та методичних категорій. У відповідях на практичні та творчі завдання вступника не виявляє самостійності, демонструє невміння аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення.

II рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання.

III рівень – достатній. Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

IV рівень – високий. Передбачає глибокі знання з педагогіки, психології та методик дошкільної освіти, ерудицію, вміння застосовувати знання творчо, здійснювати зворотній зв'язок у своїй роботі, самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Відповідь вступника свідчить про його вміння адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей
вступників під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	0-99	незадовільно
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	100-149	задовільно
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності непринципового характеру	150-179	добре

Високий

відповіді вступника визначаються глибоким **180-200** відмінно розумінням суті питання програмного матеріалу.

Критеріями оцінювання є:

Читання, тобто **завдання № 1** має на меті оцінити рецептивні уміння вступників.

Оцінюється здатність вступників:

- розуміти ідею тексту;
- розуміти сутність, деталі і структуру тексту;
- визначати головні думки і конкретну інформацію;
- робити припущення про ідеї та ставлення;
- розуміти особливості дискурсу.

Говорінням, тобто **завданням № 2**, оцінюється мовленнєва поведінка вступників відповідно до критеріїв:

- виконання завдання: організація того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;
- використання: точність та доречність використання мовних засобів; лексичний і граматичний діапазон;
- управління дискурсом: логічна послідовність, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності вступника;
- вимова: здатність вступника продемонструвати фонетичні вміння та навички;
- спілкування: здатність вступника брати активну участь у бесіді. Обмін репліками та підтримання інтеракції (ініціювання розмови та реагування належним чином).

Завдання №3 орієнтоване на перевірку лексико-граматичних вмінь, а саме:

- вживання лексичних одиниць;
- граматичних структур;
- правил англійського синтаксису.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Hermann Funk, Christina Kuhn, Silke Demme, Britta Winzer. Studio d B1. Deutsch als Fremdsprache. Kurs-und Übungsbuch mit Zertifikatstraining, Cornelsen Verlag, - 2012.
2. „Die deutsche Rechtschreibung“, Mannheim, Leipzig, ...: Dudenverlag, – 2005.
4. „Deutsch für Philologen“, Nowa Knyha -Verlag, – 2006.
5. Dreyer Schmitt. Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die Gelbe aktuell. – Hueber Verlag, - 2009.
6. Duden. Rechtschreibung der deutschen Sprache, 2004.
7. Duden. Grammatik der deutschen Sprache, 2002.
8. Jutta Müller, Heiko Bock. Grundwortschatz Deutsch, Übungsbuch. – Berlin, München...: Langenscheidt, - 2004
9. Hall K. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. – Berlin, München...: Langenscheidt, –2005.
10. Klipp und Klar. – Hueber, 2004.
11. Lagune, Anna Breitsameter, - Ismaning, Hueber Verlag, - 2008.
12. „Team-Deutsch“, - Stuttgart: Klett-Verlag, – 2007.
13. Themen 2 aktuell, -Hueber Verlag, - 2004.

Допоміжна

14. Архипкина Г.Д., Завгородняя Г.С., Сарычева Г.П. Деловая корреспонденция на немецком языке. – Изд. 2-е. – Ростов н/Д: «Феникс», 2005. – 187с.
15. Бориско Н.Ф. Бизнес-курс немецкого языка. Словарь-справочник.-5-е изд., стереотипное. – Киев: «Логос», 2004 – 352с.
16. Мелихова Н.В. Этика и практика делового разговора по телефону: Учебное Пособие по нем. яз. – Изд. 2-е. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2005. – 76с.
17. Сазонова Е.М. Деловая корреспонденция. Пособие по немецкому языку: Учеб. пособие. – М.: Высш.шк., 2003. – 125с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

- 1.<http://www.wikipedia.org/wiki/>
- 2.<http://www.deutschesprache.ru/>
- 3.www.fremdsprache-deutsch.de
- 4.www.deutsch-als-fremdsprache.de
- 5.<http://www.deutsch-lernen.com/d-index.php>
6. <http://www.dw-world.de/>
- 7.<http://www.hueber.de/daf/detektive>
- 8.www.daf-portal.de/